



**PIJARSKIE SZKOŁY W WARSZAWIE**  
**Podstawowa i Gimnazjum**

ul. Gwintowa 3, 00-704 Warszawa, tel. 0(22) 841 28 76

[www.warszawa.pijarzy.pl](http://www.warszawa.pijarzy.pl);

e-mail: [sp.pijarski.konkurs@gmail.com](mailto:sp.pijarski.konkurs@gmail.com), [gim.pijarski.konkurs@gmail.com](mailto:gim.pijarski.konkurs@gmail.com)



**V Ogólnopolski Pijarski Konkurs Gramatyczny im. ks. Onufrego Kopczyńskiego**  
**test finałowy**  
**GIMNAZJUM**

**GODŁO UCZESTNIKA:**

Droga Uczennico! Drogi Uczniu!

Masz przed sobą test sprawdzający Twoją wiedzę z zakresu gramatyki języka polskiego oraz życia i działalności Onufrego Kopczyńskiego.

Powyżej wpisz godło uczestnika otrzymane od przedstawiciela komisji konkursowej.

Pracując, uważnie czytaj wszystkie pytania. Rozwiązując zadania, pamiętaj, że dla każdego z nich prawidłowa jest tylko jedna odpowiedź, którą należy zaznaczyć znakiem **X**. Jeśli uznasz, że się pomyliłeś/-łaś, błędną odpowiedź otocz kółkiem - **O**.

Pracę rozpocznij od uważnego przeczytania poniższego tekstu.

Na wykonanie wszystkich zadań masz 60 minut. Powodzenia!

1. Karol Józef Wojtyła urodził się 18 maja 1920 r. w Wadowicach jako drugi syn Karola Wojtyły i Emilii z Kaczorowskich. 2. Został ochrzczony w kościele parafialnym 20 czerwca 1920r. 3. Rodzina Wojtyłów żyła skromnie. 4. Jedynym źródłem utrzymania była pensja ojca – wojskowego urzędnika w Powiatowej Komendzie Uzupełnień w stopniu porucznika. 5. Matka pracowała dorywczo jako szwaczka. 6. Edmund, brat Karola, został lekarzem. 7. Wojtyłowie mieli jeszcze jedno dziecko – Olgę, która zmarła zaraz po urodzeniu. 8. W dzieciństwie Karola nazywano najczęściej zdrobnieniem imienia – Lolek. 9. Uważano go za chłopca utalentowanego i wysportowanego. 10. Regularnie grał w piłkę nożną oraz jeździł na nartach. 11. Bardzo ważnym elementem życia Karola były wycieczki krajoznawcze i spacerunki po okolicy Wadowic. 12. W większości wycieczek towarzyszył mu ojciec. 13. Jego matka zmarła w 1929 roku, w wieku 45 lat. 14. Trzy lata później przyszedł papież stracił brata Edmunda, który zaraził się chorobą od swojej pacjentki w szpitalu. 15. We wrześniu 1930 roku, po zdaniu egzaminów wstępnych, Karol Wojtyła rozpoczął naukę w ośmioletnim Państwowym Gimnazjum Męskim w Wadowicach. 16. Nie miał problemów z nauką. 17. Już wtedy, według jego katechetów, wyróżniała go także ogromna wiara. 18. Podczas nauki w gimnazjum zainteresował się teatrem i występował w przedstawieniach kółka teatralnego. 19. W 1938 roku Karol Wojtyła zakończył naukę w gimnazjum, otrzymując świadectwo maturalne z oceną celującą, która umożliwiła podjęcie studiów na większości uczelni bez egzaminów wstępnych. 20. Wybrał studia polonistyczne na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. 21. Rozpoczął je w październiku 1938 roku.

*Źródło: tekst został zredagowany przez autorkę testu na podstawie różnych źródeł.*

## CZĘŚĆ I – Nauka o języku

### 1. Zaznacz prawidłową odpowiedź. (1p.)

- a) W tekście nie ma równoważników zdań.
- b) W tekście są trzy zdania bezpodmiotowe.
- c) W tekście są dwa zdania wielokrotnie złożone.
- d) W tekście nie ma zdań podrzędnie złożonych.

### 2. „Pensja ojca” to: (1p.)

- a) związek zgody,
- b) związek rządu,
- c) związek przynależności.

### 3. Orzeczenia imienne występują w wypowiedzeniach nr: (1p.)

- a) 2, 7, 9 i 15,
- b) 2, 4, 6 i 11,
- c) 2, 8, 9 i 11.

### 4. Ile w tekście jest zdań pojedynczych? (1p.)

- a) 17
- b) 12
- c) 14
- d) 16

### 5. Ile w tekście jest wypowiedzeń wielokrotnie złożonych? (1p.)

- a) jedno
- b) dwa
- c) trzy
- d) nie ma żadnego

### 6. Ile przydawek jest w 11. wypowiedzeniu? (1p.)

- a) 5
- b) 3
- c) 6
- d) 7

### 7. Dopełnienie bliższe występuje w wypowiedzeniu: (1p.)

- a) 15.
- b) 10.
- c) 4.
- d) 1.

### 8. Wypisz podmiot z wypowiedzenia 11. i nazwij go. (2p.)

---

---

### 9. W wyrazie *czerwca* występuje zjawisko fonetyczne: (1p.)

- a) uproszczenia grupy spółgłoskowej
- b) udźwięcznienia wstecznego
- c) ubezdźwięcznienia wstecznego
- d) ubezdźwięcznienia postępowego

### 10. W wyrazie *przedstawienie*: (1p.)

- a) jest tylko ubezdźwięcznienie postępowe
- b) jest tylko ubezdźwięcznienie wsteczne
- c) jest uproszczenie grupy spółgłoskowej
- d) występuje ubezdźwięcznienie wsteczne i postępowe

**11. W wyrazie *Wadowicach* (1p.)**

- a) są 4 spółgłoski dźwięczne
- b) są 3 samogłoski
- c) jest głoska nosowa
- d) są 2 spółgłoski bezdźwięczne

**12. W wypowiedzeniu 19. występuje imiesłów: (1p.)**

- a) przysłówkowy współczesny
- b) przysłówkowy uprzedni
- c) przymiotnikowy czynny
- d) przymiotnikowy bierny

**13. W wypowiedzeniu 19: (1p.)**

- a) jest 11 rzeczowników
- b) jest 10 rzeczowników
- c) są 4 przymiotniki
- d) nie ma czasownika w formie nieosobowej

**14. W wypowiedzeniu 19: (1p.)**

- a) nie ma rzeczownika w miejscowniku
- b) jest 1 rzeczownik w mianowniku
- c) są 3 rzeczowniki w bierniku
- d) są 2 rzeczowniki w narzędniku

**15. Wybierz poprawną informację: (1p.)**

- a) wyraz *gimnazjum* się nie odmienia
- b) wszystkie przymiotniki z wypowiedzenia 19. podlegają stopniowaniu
- c) niektóre przymiotniki z wypowiedzenia 19. można postopniować
- d) żaden przymiotnik z wypowiedzenia 19. się nie stopniuje

**16. W 11. wypowiedzeniu: (1p.)**

- a) wszystkie wyrazy są odmienne
- b) są 3 nieodmienne wyrazy
- c) są 2 nieodmienne wyrazy
- d) jest 1 niesamodzielna część mowy

**17. Zapisz wszystkie możliwe tematy oboczne w odmianie rzeczownika *kartka*. (1p.)**

---

---

**18. Wybierz zestaw wyrazów, w którym są same nieodmienne części mowy: (1p.)**

- a) lecz, na, i, wczoraj, tak, tudzież, jednakże
- b) lub, nagle, wół, znad, tam, ponad, z
- c) jak, jaki, jutro, jednak, jeść, jarmuż
- d) tam, oraz, no, lub, taki, daleko, ona

**19. Same czasowniki są w szeregu: (1p.)**

- a) pisanie, śpiewam, naprawiono, mówić, gra
- b) bawić się, rozlali, wchodzenie, śpiew, moc
- c) malować, karmi, przyniósłszy, gorący, śpiący
- d) pisząc, zajęto się, mam, latający, ujawniwszy

**20. Nazwij zdania i narysuj ich wykresy. (5p.)**

To dziecko ma tyle wdzięku, że nie można przejść obok niego obojętnie.

Mama była taka, że o wszystkich się martwiła.

Uczniowie, gdy tylko usłyszeli dzwonek, wybiegli z klasy.

Rodzice mu powiedzieli, jak powinien się zachować.

Idź do biblioteki, wypożycz książkę.

**21. Rozpoznaj i nazwij wyrazy złożone, wskaż formanty i podstawy słowotwórcze. (3p.)**

wyrazy złożone	nazwy wyrazów złożonych	podstawy słowotwórcze	formanty
wysokogórski			
pólitrowy			
wiarygodny			

**22. Zapisz słownie liczebniki: (3p.)**

Poznałam ich w (2003) \_\_\_\_\_ roku.

Malarz przyglądał się (3) \_\_\_\_\_ pięknym źrebiętom skubiącym trawę.

Na stole leży (7) \_\_\_\_\_ skrzypiec.

**23. Wybierz wypowiedzenia zawierające błędy językowe, popraw je. (10 p.)**

a) Zaraz ubiorę nowe buty.

\_\_\_\_\_

b) Odnieśli trzy zwycięstwa pod rząd.

\_\_\_\_\_

c) Dziś w szkole nie było Nowakównej.

\_\_\_\_\_

d) Pójdę do domu na pieszo.

\_\_\_\_\_

e) Za to zadanie dostałam pół punktu.

\_\_\_\_\_

f) Nie lubię kisielu.

\_\_\_\_\_

g) Na wskutek mrozu chodniki pokryła warstwa lodu.

\_\_\_\_\_

h) Zajęcia na świetlicy są bardzo ciekawe.

\_\_\_\_\_

i) W lato Kuba lubi jeździć do babci w góry.

\_\_\_\_\_

j) Przyglądali się i opisywali piękny krajobraz.

\_\_\_\_\_

**CZĘŚĆ II – Życie i działalność ks. Onufrego Kopczyńskiego**

**Uwaga: Odpowiadając na pytania z tej części testu, ściśle stosuj się do poleceń. Punktowane będą odpowiedzi poprawne merytorycznie, zapisane w formie pełnego zdania, bezbłędne pod względem ortograficznym, interpunkcyjnym i językowym.**

1. W jakich latach żył Onufry Kopczyński? Odpowiedź zapisz, stosując w zdaniu orzeczenie czasownikowe. Podkreśl je.

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

2. W jakich miejscowościach Onufry Kopczyński pracował jako nauczyciel w pierwszych latach posługi zakonnej? Odpowiadając, posłuż się w zdaniu orzeczeniem imiennym. Podkreśl je.

\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

3. Nauczycielem jakich przedmiotów był Onufry Kopczyński? Wymień przynajmniej trzy. W odpowiedzi zastosuj podmiot domyślny.

---

---

4. Onufry Kopczyński ubolewał nad tym, że współczesna mu konserwatywna szlachta nadużywa języka łacińskiego. Jak nazywa się pochodzący z języka obcego zwrot lub forma gramatyczna, wplatana do języka ojczystego? W odpowiedzi zastosuj imiesłów przymiotnikowy bierny. Podkreśl go.

---

---

5. Jaki tytuł nosi podręcznik do gramatyki zredagowany przez Onufrego Kopczyńskiego? W odpowiedzi zastosuj dowolny zaimek. Podkreśl go.

---

---

6. Jaki księgozbiór porządkował Onufry Kopczyński od 1787 roku? W odpowiedzi zastosuj związek zgody. Podkreśl go.

---

---

7. W jakim języku tworzył wiersze Onufry Kopczyński? Odpowiadając, posłuż się w zdaniu przydawką przymiotną. Podkreśl ją.

---

---

8. W którym z powstań narodowych brał udział Onufry Kopczyński? Odpowiadając, zastosuj synonim słowa *powstanie*.

---

---

9. W dniu 81. urodzin Onufry Kopczyński otrzymał niezwykłą nagrodę za swoje dokonania naukowe w dziedzinie gramatyki. Jaka to nagroda? Odpowiadając, zastosuj zdanie złożone podrzędnie przydawkowe.

---

---

10. Kto wygłosił 4 maja 1818 roku pochwałę ks. Onufrego Kopczyńskiego? Odpowiedz, stosując zdanie złożone podrzędnie okolicznikowe celu.

---

---